

**LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO REGISTRO ĮSTATYMO NR. I-1539 42 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR
NEKILNOJAMOJO TURTO REGISTRO ĮSTATYMO NR. I-1539 PAKEITIMO ĮSTATYMO (TOLIAU – NTR ĮSTATYMO) PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA**

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie priimtas ir nepriimtas (nurodyti motyvus) pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos notarų rūmų 2022-09-26 raštas Nr. S-444	<p><u><i>Dėl prašymų įregistruoti daiktines teises, šių teisių suvaržymus ir juridinius faktus perdavimo per notarą</i></u></p> <p>Pagal šiuo metu galiojantį reglamentavimą, jeigu daiktinė teisė į nekilnojamąjį daiktą, šios teisės suvaržymai, juridiniai faktai atsiranda nuo notarine forma patvirtinto sandorio sudarymo ar paveldėjimo teisės liudijimo ir (ar) nuosavybės teisės liudijimo išdavimo, asmens prašymą įregistruoti daiktines teises, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus notaras teritoriniam registratoriui perduoda nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo sandorio patvirtinimo ar paveldėjimo teisės liudijimo ir (ar) nuosavybės teisės liudijimo išdavimo. Atitinkamai registratorius gavęs notaro perduotą asmens prašymą per prašyme nurodytą terminą įregistruoja daiktines teises, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus. Ši teisinis reguliavimas priimtas 2015 m. siekiant mokesčių administravimo tikslais kontroliuoti asmeniui priklausančio turto apmokestinimą ir išspręsti su tuo susijusias problemas. Nors šis teisinis reguliavimas tiesiogiai neįpareigoja asmenų įregistruoti daiktines teises, šių teisių suvaržymus ir juridinius faktus, tačiau faktiškai išsprendė susiklosčiusią problemą, kuomet asmenys vengdavo patys kreiptis dėl daiktinių teisių įregistravimo.</p> <p>Įstatymo projekte šios nuostatos nelieta, jis bus nustatytas tik po įstatyminio lygio teisės aktu. Manoma, kad dėl šios priežasties, įstatyme nelieta reguliavimo, kad asmens prašymą įregistruoti daiktines teises, šių teisių suvaržymus ir juridinius faktus, perduoda notaras, gali susidaryti situacijos, jog tinkamai ir laiku nebus įregistruojamos daiktinės teisės, šių teisių suvaržymai bei juridiniai faktai, todėl vėl bus sugrįžta į situaciją, kuri buvo susiklosčiusi iki 2015 m.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Naujos redakcijos NTR įstatymo projekto 6 straipsnio 3 dalyje nustatoma, kad prašymų, dokumentų ir duomenų teikimo Registrui tvarką nustato Registro nuostatai. Taigi, NTR įstatymo projekto 6 straipsnyje siekiama nustatyti tik pagrindinius Nekilnojamojo turto registro (toliau – NTR) objekto registravimo aspektus, taip pat ir prašymus turinčius teisę teikti asmenis. Šių prašymų teikimo tvarką – prašymų teikimo būdus, t. y. subjektus, per kuriuos teikiami asmens prašymai, užtikrinant vieno langelio principą, taip pat IT priemones, kuriomis naudojantis teikiami šie prašymai, tikslinga nustatyti NTR nuostatuose, atsižvelgiant į tai, kad sparčiai vystantis IT technologijoms, didėjant jų prieinamumui bei plečiantis NTR tvarkomų duomenų apimčiai, ateityje didės prašymų, teikiamų per šiuos subjektus, skaičius. Atsižvelgiant ir į tai, kad ir dabar vieno langelio principo įgyvendinimas per notarą NTR įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais galimas tik tuomet, jeigu asmuo tokį prašymą pateiktų (asmens pareiga pateikti prašymą notarui nėra nustatoma), toks prašymų teikimo būdas gali būti reglamentuojamas NTR nuostatais, atsisakant prašymų teikimo būdų nustatymo įstatymu kaip perteklinio reglamentavimo.</p>

<p><u>Dėl Registro objektų</u></p> <p>Šiuo metu galiojančio Nekilnojamojo turto registro įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatyta, kad vienas iš registro objektų yra butas daugiabučiame name. Teikiamame įstatymo projekte šio Nekilnojamojo turto registro objekto nelieta. Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (pvz., 4.81, 4.82, 4.83, 4.84, 4.85 straipsniai ir kt.) bei Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatyme ir kituose teisės aktuose naudojama buto sąvoka apibrėžianti tam tikras gyvenamojo tipo patalpas. Notarui atliekant notarinius veiksmus pagal minėtus teisės aktus, tvirtinant perleidimo sutartis, kyla pareiga atlikti tam tikrus veiksmus, todėl yra labai svarbu identifikuoti perleidžiamą objektą. Atitinkamai Nekilnojamojo turto registre nelikus šio objekto dėl teisinio neaiškumo, gali susidaryti situacijos, kuomet nebus galimybės tinkamai identifikuoti objekto ir atlikti teisės aktuose įtvirtintų reikalavimų (pvz. perleidžiant butą daugiabučiame name, reikalauti pateikti pažymą apie prievolių bendrijai įvykdymą). Tokiu būdu nebus įmanoma atlikti pagrindinės notaro funkcijos – užtikrinti, kad civiliniuose teisiniuose santykiuose nebūtų neteisėtų sandorių ir dokumentų, atitinkamai nebus užtikrinti ir valstybės bei asmenų teisėtų interesų apsauga.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytume reguliavimo nekeisti ir vienu iš Nekilnojamojo turto registro objektų laikyti butą.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nekilnojamojo turto registro objektai suderinti su Nekilnojamojo turto registro kadastro įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nurodytais Nekilnojamojo turto kadastro objektais: <i>žemės sklypas</i>; <i>statinys</i> (taip pat nebaigtas statyti), kurio statybai reikalingas statybą leidžiantis dokumentas (kai jis yra privalomas), arba statinys, kuris pastatytas turint kitą statybos teisėtumą patvirtinantį dokumentą; <i>patalpa</i>, šio Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatytais būdais suformuota kaip atskiras nekilnojamas daiktas. Vadovaujantis Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 1 straipsnio 11 dalimi, <i>patalpa</i> apibrėžiama kaip nustatytos paskirties pastato dalis (<i>butas</i>, kontora ir pan.), atitvarinėmis konstrukcijomis atskirta nuo bendrojo naudojimo patalpų, kitų butų ar negyvenamųjų patalpų. Taigi, į patalpos apibrėžimą patenka ir butas.</p>
<p><u>Dėl Registro duomenų, Registrui pateiktų kopijų ir Registro informacijos teikimo</u></p> <p><...> Taigi, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad notaras, kaip valstybės įgaliotas asmuo, Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 29 straipsnio 3 dalies 3 punkto prasme turėtų būti laikomas valstybės institucija ir duomenis gauti neatlygintinai. Juolab, kad teisė gauti valstybės centriniuose duomenų bankuose esančius duomenis notarui suteikta įstatymo pagrindu (Notariato įstatymo 51 straipsnio 1 dalis).</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, prašome užtikrinti, kad Registro duomenys, Registrui pateiktos kopijos ir Registro informacija notarams notarinių veiksmų atlikimui būtų teikiama</p>	<p>Pastaba nėra susijusi su NTR įstatymo reguliavimo sritimi. Atlygintinumo už NTR (kaip ir kitų registrų) duomenų teikimą klausimus reglamentuoja, taip pat ir apibrėžia valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų sąvoką, Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas (toliau – VIIVĮ).</p>

	neatlygintinai.	
Lietuvos antstolių raštas 2022-10-04 raštas Nr. S-2786	<...> Įvertinus minėtas nuostatas bei siekiant išvengti galimo jų taikymo interpretavimo, siūlytume papildyti Projekto 1 straipsniu siūlomo keisti Nekilnojamojo turto registro įstatymo 42 straipsnio 7 dalį, formuluojant ją taip „Registro duomenys, Registrui pateiktų dokumentų kopijos ir Registro informacija teikiami už atlyginimą, išskyrus Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme numatytus atvejus bei valstybės įgaliotus asmenis įstatymų nustatytoms funkcijoms atlikti/valstybės įgaliotus asmenis, vykdant įstatymų nustatytas funkcijas“.	Neatsižvelgta. Atlygintinumo už NTR (kaip ir kitų registrų) duomenų teikimą klausimus reglamentuoja, taip pat nustato išimtis, kada registrų duomenys teikiami neatlygintinai, VIIIVĮ. Atsižvelgiant į tai, NTR įstatyme yra bendra nuoroda į VIIIVĮ ir toks teisinis reguliavimas nesusiaurina VIIIVĮ nustatyto teisinio reguliavimo. NTR įstatyme neturėtų būti aprašomi visi VIIIVĮ nustatyti neatlygintino registrų duomenų tekimo atvejai ¹ ir nurodyti visi subjektai ² , gaunantys NTR duomenis neatlygintinai. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo 22 straipsnio 1 dalimi, antstoliai turi teisę gauti NTR duomenis neatlygintinai, atlikdami Antstolių įstatymo 21 straipsnyje nurodytas funkcijas.
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022-10-07 raštas Nr. 3-4113	3. Siūlytume, kaip perteklinių, atsisakyti Įstatymo projekto 4 straipsnio nuostatų, kad Registro tvarkytojas atsako už tai, kad Registre įrašyti duomenys atitiktų dokumentus ir duomenis, kurių pagrindu šie duomenys buvo įrašyti. Pastebėtina, kad šios nuostatos atkartoja Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 24 straipsnio 6 dalies 4 punktą, kuriame įtvirtinta, kad registro tvarkytojas privalo užtikrinti, kad registro duomenys ir registro informacija atitiktų registro tvarkytojui pateiktuose dokumentuose nurodytus duomenis.	Atsižvelgta iš dalies. Naujos redakcijos NTR įstatymo 4 straipsniu siekiama ne tik nustatyti NTR tvarkytojo pareigą užtikrinti, kad NTR įrašyti duomenys atitiktų dokumentus ir duomenis, kurių pagrindu šie duomenys įrašyti, bet ir aiškiai apibrėžti NTR tvarkytojo atsakomybės ribas, akcentuojant, kad NTR tvarkytojas neatsako už dokumentų, kurių pagrindu NTR įrašomi duomenys, teisėtumą. Atsižvelgiant į tai, ši nuostata nelaikytina pertekline VIIIVĮ 24 straipsnio 6 dalies 4 punkto atžvilgiu. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad teismai ³ , nagrinėdami skundus dėl NTR tvarkytojo veiksmų, nuolat pabrėžia jo atsakomybės ribų klausimo svarbą ir nurodo, kad NTR tvarkytojas nesprenžia

¹ Vadovaujantis VIIIVĮ 29 straipsnio 1 dalimi, Registro duomenys, registro informacija, registrui pateikti dokumentai ir (arba) jų kopijos teikiami už atlyginimą, išskyrus šio ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymuose, Europos Sąjungos teisės aktuose ir registrų nuostatuose nustatytas išimtis.

² Vadovaujantis VIIIVĮ 29 straipsnio 3 dalimi, Registro duomenys, registro informacija, registrui pateikti dokumentai ir (arba) jų kopijos neatlygintinai teikiami: fiziniams asmenims, kai registre tvarkomi duomenys apie šiuos asmenis kartą per kalendorinius metus pagal prašymą; perduodami susijusiems registrams, valstybės informacinės sistemoms registro duomenys pagal sutartis, išskyrus šio įstatymo 27 straipsnio 8 dalyje nustatytą išimtį; teikiami valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti pagal prašymą ir (arba) sutartis.

³ Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2011 m. spalio 13 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A492-3130/2011.

		ginčų tarp suinteresuotų asmenų dėl pačios daiktinės teisės ar jos turinio, jo funkcija yra tik duomenų iš jam pateiktų dokumentų apie nekilnojamąjį turtą perkėlimas į NTR ir teisės aktai jam nenumato įgaliojimų vertinti pateiktų dokumentų teisėtumo. Atsižvelgiant į tai, NTR įstatymo projekte reikalinga nuostata dėl Registro tvarkytojo atsakomybės ribų. <i>Siekiant aiškumo, patikslintas naujos redakcijos NTR projekto 4 straipsnis, nurodant, kad NTR tvarkytojas atsako tik už tai, kad NTR įrašyti duomenys atitiktų dokumentus ir duomenis, kurių pagrindu šie duomenys buvo įrašyti.</i>
5. Kaip perteklinių, atkartojančių Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 18 straipsnio 3 dalies ir 25 straipsnio 1 dalies nuostatas, siūlytume atsisakyti Įstatymo projekto 6 straipsnio 5 dalies nuostatų, kad Registro objektas laikomas įregistruotu, kai atitinkami duomenys įrašomi į Registrą, o Registro objektų registravimo tvarką nustato Registro nuostatai.		Neatsižvelgta. NTR registruojant daiktines teises (išskyrus hipoteką ir įkeitimą) ir juridinius faktus nėra suteikiamas registro objekto identifikavimo kodas. Dėl šios priežasties šiuo metu galiojančiame NTR įstatymo 3 straipsnyje yra analogiška nuostata. Vadovaujantis VIIIV 18 straipsnio 1 d., specialaus teisinio reglamentavimo, susijusio su NTR objektų registravimu, poreikis NTR įstatymo projekte taip pat išlieka.
6. Taip pat norėtume atkreipti dėmesį į Įstatymo projekto 9 straipsnio 1 dalies nuostatas, kad <i>Registro tvarkytojo priimti sprendimai dėl Registro objektų registravimo ir (ar) Registro duomenų taisymo išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka skundžiami Registro tvarkytojo sudarytai ginčų nagrinėjimo komisijai</i> . Siūlytume įvertinti, ar įtvirtinus šią nuostatą pavyktų išlaikyti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 9 punkte įtvirtintą viešojo administravimo subjekto veiklos objektyvumo principą, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs.		Įvertinus šią pastabą , atkreiptinas dėmesys į tai, kad naujos redakcijos projektu nekeičiama šiuo metu nustatyta išankstinė NTR tvarkytojo priimtų sprendimų ginčų nagrinėjimo ne teismo būdu tvarka. NTR įstatymo projekte nebelieka NTR tvarkytojo skirstymo į centrinį ir teritorinius registratorius dėl pasikeitusios valstybės įmonės Registrų centro (toliau – Registrų centras) struktūros – nuo 2019 m. kovo 1 d. Registrų centras nebeturi filialų, kurie anksčiau atliko teritorinių registratorių funkcijas. Vadovaujantis Registrų centro generalinio direktoriaus 2020 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. VE-177 (1.3 E) „Dėl Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojo struktūrinių padalinių darbuotojų ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojo teritorinių registratorių, jų veiklos teritorijų nustatymo ir įgaliojimų suteikimo“, Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojo struktūrinių padalinių darbuotojų ir NTR tvarkytojo teritorinių registratorių funkcijas atitinkamai vykdo Registrų centro Turto registrų tvarkymo tarnybos Nekilnojamojo turto kadastro departamento ir Nekilnojamojo turto registro departamento Alytaus, Kauno,

		<p>Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Tauragės skyrius, Telšių, Utenos ir Vilniaus skyriai (toliau – skyriai). <i>Tik šių skyrių darbuotojams, turintiems teisės aktų nustatyta tvarka suteiktą kvalifikacinę kategoriją, suteikta teisė pasirašyti (priimti) sprendimus atsisakyti registruoti Nekilnojamojo turto registro objektus, keisti registro objektų duomenis ar atidėti sprendimo priėmimą.</i></p> <p>Skyrių priimtus sprendimus peržiūri Registrų centro sudaryta ginčų nagrinėjimo komisija (toliau – Komisija), vadovaujantis Registrų centro generalinio direktoriaus 2021 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. VE-434 (1.3 E) „Dėl Centrinio registratoriaus ginčų nagrinėjimo komisijos darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Reglamentas). <i>Reglamento 6 punkte nustatyta, kad į Komisijos sudėtį nėra skiriami Registrų centro darbuotojai, kurie tiesiogiai dalyvauja priimant teritorinio registratoriaus sprendimus.</i> Reglamente taip pat nustatytos ir kitos priemonės, užtikrinančios nešališką ir objektyvią viešojo administravimo subjekto veiklą priimant administracinius sprendimus (pvz., nuolatiniai Komisijos nariai skiriami keturių metų kadencijai ir ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės; Komisijos nariai savo pareigas Komisijoje gali vykdyti tik jei yra deklaravę viešuosius ir privačius interesus; Komisijos nariai gali būti nušalinami arba nusišalinti vadovaujantis Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatomis ir kt.).</p> <p>Praktikoje taip pat galima rasti kitų panašios išankstinės ginčų nagrinėjimo tvarkos pavyzdžių, pvz., vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 150 straipsniu, mokestinių ginčų nagrinėjimo atveju, teritorinių valstybinių mokesčių inspekcijų (vietos mokesčių administratorių) sprendimai skundžiami Valstybinei mokesčių inspekcijai (centriniam mokesčių administratoriui). Tokia išankstinė ginčų nagrinėjimo tvarka efektyviai prisideda prie nuoseklios praktikos visuose struktūriniuose padaliniuose formavimo, galimų neatitikimų šalinimo ir kt.</p>
--	--	---

<p>Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2022-10-12 raštas Nr. D8(E)-5288</p>	<p>1. Projekto 1 straipsniu siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo (toliau – Įstatymas) 42 straipsnį, kurio 7 dalyje nustatoma, kad registro duomenys, registruoti pateiktų dokumentų kopijos ir registro informacija teikiami už atlyginimą, išskyrus Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme numatytus atvejus. Pažymime kad ši nuostata prieštarauja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – SŽNSĮ) 142 straipsnyje išdėstyto 8 straipsnio 3 dalies ir Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo 23 straipsnio 2 dalies nuostatoms, kuriose numatyta, kad SŽNSĮ nurodytų teritorijų erdvinį duomenų paieškos ir peržiūros paslaugos per Lietuvos erdvinės informacijos portalą yra teikiamos neatlygintinai. Atsižvelgdami į tai, siūlome Įstatymo 7 dalį išdėstyti taip: „7. Registro duomenys, Registruoti pateiktų dokumentų kopijos ir Registro informacija teikiami už atlyginimą, išskyrus kituose įstatymuose numatytus atvejus.“ Šiuo aspektu tikslintina ir Projekto 2 straipsniu nauja redakcija dėstomo Įstatymo (toliau – Įstatymo projektas) 10 straipsnio 7 dalis.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>NTR įstatymo projektas apima tik <i>NTR duomenų, NTR pateiktų dokumentų kopijų ir NTR informacijos teikimo atlygintinumo reglamentavimą</i> ir neapima SŽNSĮ nurodytų teritorijų erdvinį duomenų paieškos ir peržiūros paslaugų per Lietuvos erdvinės informacijos portalą atlygintinumo klausimų reglamentavimo. Atsižvelgiant į tai, toks reguliavimas neprieštarauja SŽNSĮ 142 straipsnyje 8 straipsnio 3 dalies ir Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo 23 straipsnio 2 dalies nuostatoms.</p>
	<p>3. Atsižvelgdami į SŽNSĮ 142 straipsnyje išdėstyto 9 straipsnio 1 dalies nuostatas, kuriose numatytas automatinis SŽNSĮ nurodytų teritorijų įregistravimo būdas teikiant tik duomenis, siūlome Įstatymo projekto 6 straipsnio 1 dalį išdėstyti taip: „1. Registro objektai Registre registruojami pagal prašymus arba pranešimus (toliau – prašymas) ir su jais pateiktus dokumentus ir (ar) duomenis, taip pat pagal iš kitų valstybės registru (kadastrų) gautus duomenis Registro nuostatuose nustatytais atvejais ir tvarka sumokėjus Vyriausybės nustatyto dydžio atlyginimą.“ Atitinkamai siūlome keisti Įstatymo projekto 6 straipsnio 3 dalį.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Patikslinta naujos redakcijos NTR įstatymo 6 straipsnio 1 dalis. Atitinkami tikslinti 6 straipsnio 3 dalies nėra tikslinga, nes tai yra bendro pobūdžio nuostata, nurodanti, kad konkreti prašymų, dokumentų, duomenų teikimo NTR ir NTR objektų registravimo tvarka nustatoma NTR nuostatuose.</p>
	<p>4. Įstatymo projekto 6 straipsnio 6 dalį siūlome papildyti nurodant, kad dokumentų, kurių pagrindu registruoti registro objektai, kopijos motyvuotu prašymu teikiamos savivaldybėms Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai – savivaldybių funkcijoms atlikti bei valstybės institucijoms ir kitiems asmenims – įstatymuose arba Vyriausybės nutarimuose nustatytoms funkcijoms atlikti ar įstatymuose nustatytoms teisinėms paslaugoms teikti</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Vadovaujantis šiuo metu galiojančio NTR įstatymo ir NTR įstatymo nuostatomis, savivaldybės, valstybės institucijos, kiti asmenys savo funkcijoms atlikti ir (ar) teisinėms paslaugoms teikti turi teisę gauti visus aktualius NTR duomenis ir informaciją apie asmeniui priklausančius NTR objektus, taip pat NTR archyvinis duomenis ir informaciją. Dokumentų, kurių pagrindu NTR įregistruotas nekilnojamas daiktas, daiktinės</p>

		<p>teisės į jį, šių teisių suvaržymai, juridiniai faktai ar kitos žymos, kopijas turi teisę gauti siauresnis subjektų ratas, įvertinus NTR duomenų tvarkymo (duomenų teikimo) atitikį teisėtumo, proporcingumo ir būtinumo reikalavimams, kylantiems iš 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas). Reglamento 6 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad siekiant asmens duomenų tvarkymo teisėtumą grįsti Reglamento 6 straipsnio 1 dalies c punktu, asmens duomenų tvarkymas turi atitikti viešojo intereso tikslą ir <i>būti proporcingas</i> siekiamam tikslui. Be to, asmens duomenų viešinimas, kaip teisės į privatų gyvenimą gerbimą ir asmens duomenų apsaugą ribojimas, turi būti <i>būtinąs</i>; atitikti Europos Sąjungos pripažintus bendrojo intereso tikslus arba būti reikalingas kitų asmenų teisėms ir laisvėms apsaugoti; neturi viršyti to, kas griežtai būtina. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir vertinant prieš tai nurodytą būtinumo reikalavimą, teikiamu siūlymu nėra pagrįsta, kodėl siekiamas tikslas negali būti tinkamai ir taip pat veiksmingai pasiektas kitomis priemonėmis, kurios mažiau ribotų duomenų subjektų teises į asmens duomenų apsaugą, t. y. kodėl minėtiems subjektams savo funkcijoms atlikti ir (ar) teisinėms paslaugoms teikti neužtenka gaunamų aktualių duomenų apie visą asmens nekilnojamąjį turtą ir archyvinių duomenų.</p>
<p>Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2022-10-19 raštas Nr. ((2.121Mr-06)-5K-2214944)-6K-2206236</p>	<p><...> Įstatymų projektų įsigaliojimo data nurodyta 2023 m. sausio 1 d., tačiau Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte, kuriam Lietuvos Respublikos Vyriausybė pritarė 2022 m. spalio 7 d. nutarimu Nr. 1011 „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“, papildomos lėšos Įstatymų projektų nuostatomis įgyvendinti Registrų tvarkytojui – valstybės įmonei Registrų centrui – nenumatytos.</p>	<p>Įvertinus pateiktas pastabas, atkreiptinas dėmesys į tai, kad VIIIVĮ 29 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad sąnaudos, kurias Registro tvarkytojas patyrė dėl neatlygintino duomenų teikimo, finansuojamos iš šiam registro tvarkytojui skiriamų valstybės biudžeto lėšų. Vyriausybės nustatyta tvarka valstybės biudžeto lėšos Registro tvarkytojui jo prašymu <i>gali būti išmokamos vieną kartą, kompensuojant visas per praėjusius kalendorinius metus patirtas neatlygintino duomenų teikimo sąnaudas</i>, arba dalimis, kompensuojant dalį per einamuosius metus patirtų neatlygintino duomenų teikimo sąnaudų, o likusią jų dalį kompensuojant tik</p>

	<p>Įstatymų projektams iš esmės pritariame, tačiau, atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu yra keičiamas Registrų centro teisinis statusas, sprendimas dėl papildomo lėšų skyrimo tenkinti poreikius, išskylančius dėl įstatymų projektų, bus priimtas po to, kai bus patvirtintas naujasis atlyginimo už registro objekto registravimo ir duomenų teikimo paslaugas dydžių nustatymo sąnaudų kompensavimo modelis. Atsižvelgiant į tai, manome, kad atitinkamai turėtų būti koreguojama Įstatymų projektų įsigaliojimo data.</p>	<p>šioje dalyje nustatyta tvarka patikrinus visų per praėjusius kalendorinius metus Registro tvarkytojo patirtų neatlygintino duomenų teikimo sąnaudų pagrįstumą. Atsižvelgiant į tai, dėl neatlygintino duomenų teikimo žurnalistams Registro tvarkytojo patirtos sąnaudos⁴ už 2023 m.⁵ gali būti kompensuojamos 2024 m., kaip ir sąnaudos, kurias Registro tvarkytojas patyrė dėl neatlygintino duomenų teikimo valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms, todėl reikalingos biudžeto lėšos būtų planuojamos 2024 m.</p> <p>NTR įstatymo projektu nustatoma žurnalistų teisė gauti platesnės apimties duomenis ir nesprenžiami šių duomenų teikimo atlygintinumo klausimai. Žurnalistų teisė gauti platesnės apimties NTR duomenis turi būti nustatoma įstatyme, nepaisant to, koks registrų duomenų teikimo atlygintinumo modelis būtų pasirinktas ateityje. Registrų, taip pat ir NTR, duomenų teikimo atlygintinumo klausimus reglamentuoja VIIIVĮ įstatymas ir, žurnalistų atveju, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymas. Galutiniai sprendimai dėl Registrų centro teisinės formos ir naujo duomenų teikimo paslaugų dydžių nustatymo sąnaudų kompensavimo modelio, taip pat ir dėl konkrečių šių reformų terminų, dar nėra priimti. Juos priėmus, turės būti peržiūrimi teisės aktai, reglamentuojantys registro duomenų atlygintinumą ir kompensavimo tvarką bei kartu sprendžiamas klausimas ne tik dėl NTR įstatymo projektu išplečiamų kompensuojamų sąnaudų, bet ir dėl duomenų teikimo valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms, taip pat ir žurnalistams, kurie jau dabar turi teisę gauti siauresnės apimties duomenis, patirtų sąnaudų už 2023 m. kompensavimo.</p>
Mažeikių rajono savivaldybės 2022-09-27 raštas Nr.	<p>Papildyti Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr.I-1539 42 straipsnio pakeitimo ir Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 pakeitimo 10 straipsnio 6 dalį 10 punktu ir išdėstyti jį taip:</p> <p>„10) savivaldybių institucijoms, jų funkcijų atlikimui.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žr. argumentus prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2022-10-12 raštu Nr. D8(E)-5288 pateiktos 4 pastabos. Papildomai atkreiptinas dėmesys į tai, kad pateiktas pavyzdys nėra tinkamas, nes tais atvejais, kai NTR nėra</p>

⁴ Preliminariai apie 50 tūkst. eurų (nurodyta Aiškinamajame rašte).

⁵ Įstatymo projektu keičiamo galiojančio Nekilnojamojo turto registro įstatymo 42 straipsnio įsigaliojimo data – 2023 m. sausio 1 d., siekiant užtikrinti neatidėliotiną Registro duomenų teikimą apie visą asmens nekilnojamąjį turtą žurnalistams.

(2.35.E) R8-3300	<p>Papildymo motyvas – dokumentų, kurių pagrindu registruoti Registro objektai, kopijos motyvuotu prašymu būtų teikiamos ir savivaldybėms – savivaldybių funkcijoms atlikti. Savivaldybė atlieka jai pavestą valstybės funkciją, priskaičiuoja ir surenka bei vykdo skolų išieškojimą žemės ir žemės nuomos mokesčių. Taip pat kaip kreditorius dėl kitų susidariusių skolų, kai skolininkas yra faktinis turto įgijėjas, bet nekilnojamojo turto registre neįregistravo nuosavybės teisės, savivaldybė galėtų gauti dokumentą – juridinį pagrindą iš valstybinės įmonės Registrų centras. Gavus dokumentus, kurių pagrindu savivaldybė galėtų įregistruoti įgijėjo (skolininko) nuosavybę, galėtų kreiptis į teismą, kad teismas įpareigotų įregistruoti įgijėjo nuosavybės teisę. Tai aktualu tuose nekilnojamojo turto registruose, kuriuose sandoris įvykęs iki NETSVEP programos atsiradimo.</p>	<p>įregistruota nuosavybės teisė, tai NTR nebus tvarkomi bei negalės būti pateikiami dokumentai, kurių pagrindu ši teisė registruojama.</p>
<p>Kauno miesto savivaldybė (2022-09-26 el. laišku)</p>	<p>1. Suteikti savivaldybėms teisę gauti dokumentų, kurių pagrindu registruoti registro objektai, kopijas.</p> <p>2. Naikinti naujos redakcijos NTR įstatymo projekto 7 straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodytą atsisakymo registruoti NTR objektą (kai yra priimtas registro tvarkytojo sprendimas atsisakyti (sprendimo priėmimą atidėti) registruoti tą patį registro objektą tų pačių dokumentų pagrindu), nes NTR tvarkytojas klysta pastaruoju metu ir tai apsunkina įregistruoti nekilnojamąjį daiktą NTR.</p>	<p>Neatsižvelgta. Žr. argumentus prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2022-10-12 raštu Nr. D8(E)-5288 pateiktos 4 pastabos.</p> <p>Neatsižvelgta. Šis atsisakymo pagrindas yra reikalingas siekiant išvengti piktnaudžiavimo atvejų, kai pakartotinai teikiamas prašymas įregistruoti tą patį NTR objektą ir tų pačių dokumentų pagrindu, kai NTR tvarkytojas jau buvo išsamiai įvertinęs tuos pačius dokumentus ir jau buvo priėmęs sprendimą atsisakyti registruoti tą patį NTR objektą (neretai tokie NTR tvarkytojo sprendimai jau būna peržiūrėti išankstinio ginčų nagrinėjimo ir teismo tvarka). NTR tvarkytojas pagal jam priskirtas funkcijas negali registruoti NTR objektų pagal asmenų pateikiamus prašymus, nepagrįstus naujais dokumentais, kurie suteikia teisę įregistruoti šiuos objektus NTR. Siekiant užtikrinti pagrįstą NTR objektų registravimo procesą yra numatyta NTR tvarkytojo priimtų sprendimų peržiūrėjimo tvarka.</p>

	3. Nustatyti galimybę kreiptis į registro tvarkytoją dėl žalos atlyginimo neterminuotą laiką.	Neatsižvelgta NTR įstatymo projekte nurodytas terminas atitinka Viešojo administravimo įstatymo 39 straipsnio ⁶ ir Civilinio kodekso 4.260 straipsnio 1 dalies ⁷ nuostatas.
--	---	---

⁶ Turtinė ir neturtinė žala, atsiradusi dėl viešojo administravimo subjektų neteisėtų administracinių aktų, atlyginama Civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo nustatytais pagrindais ir tvarka.

⁷ Dėl viešo registro tvarkytojo kaltės atsiradusi žala atlyginama įstatymų nustatyta tvarka. Asmuo dėl žalos atlyginimo į viešo registro tvarkytoją turi kreiptis ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo sužinojimo apie nuostolių atsiradimą dienos.